

Ekonomikas ministrija

Kara Ukrainā ietekme uz Latvijas ekonomisko situāciju

Ilze Lore

Ekonomikas ministrija

21.04.2022., NTSP

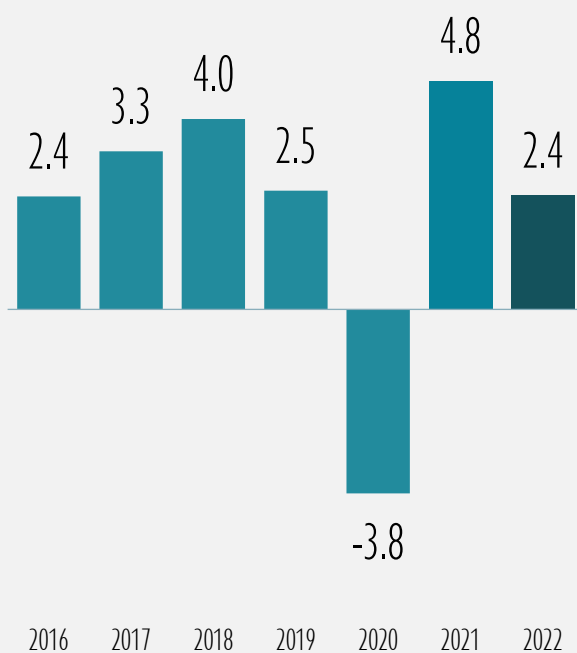
Ekonomikas ministrija

EKONOMIKAS ATTĪSTĪBAS TENDENCES

IEKŠZEMES KOPPRODUKTS

+4,8%

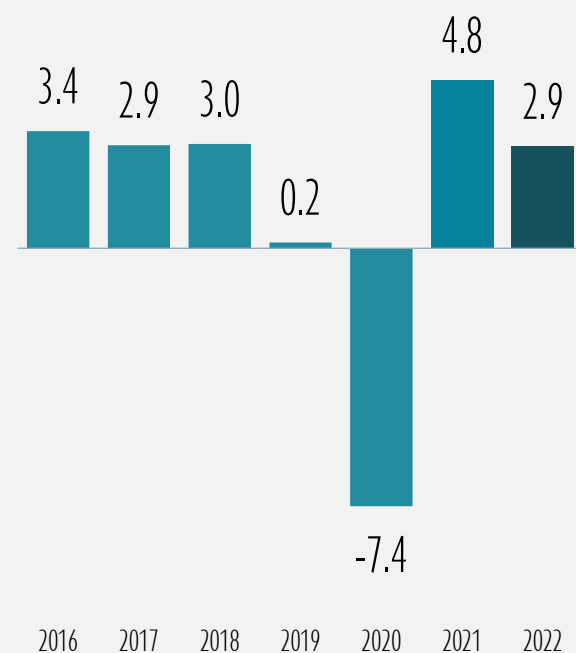
IKP dinamika, %

MĀJSAIMNIECĪBU PATĒRIŅŠ

+4,8%

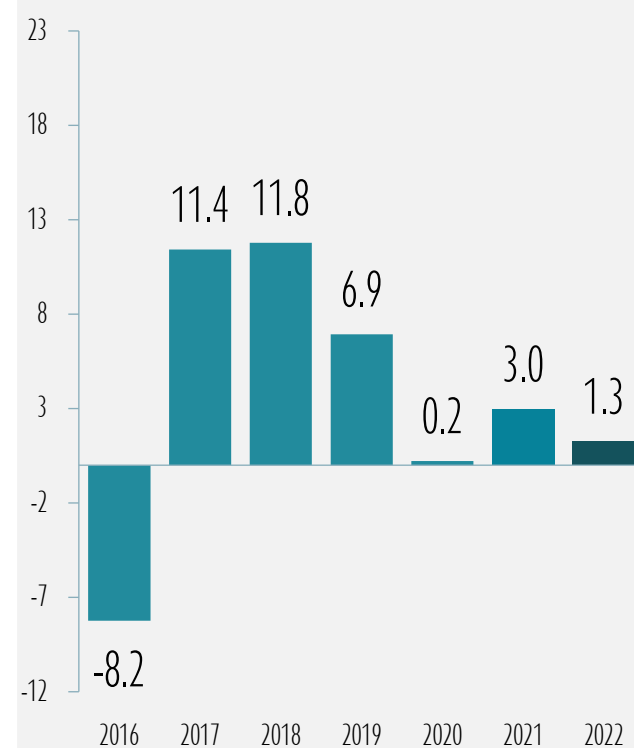
Privātā patēriņa izmaiņas, %

INVESTĪCIJAS

+3,0%

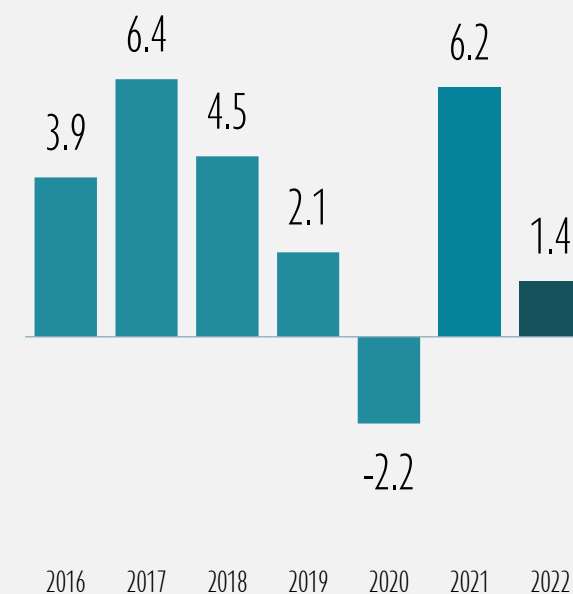
Bruto pamatkapitāla veidošanas izmaiņas, %

EKSPORTS

+6,2%

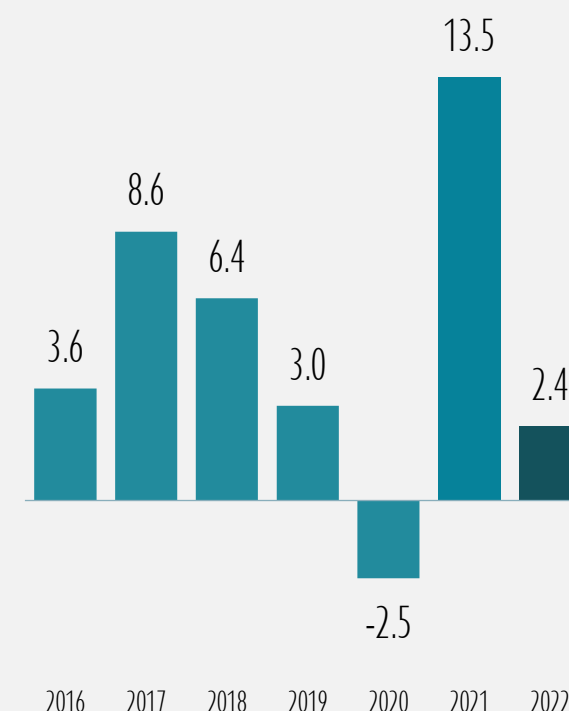
Preču un pakalpojumu eksporta dinamika, %

IMPORTS

+13,5%

Preču un pakalpojumu importa izmaiņas, %

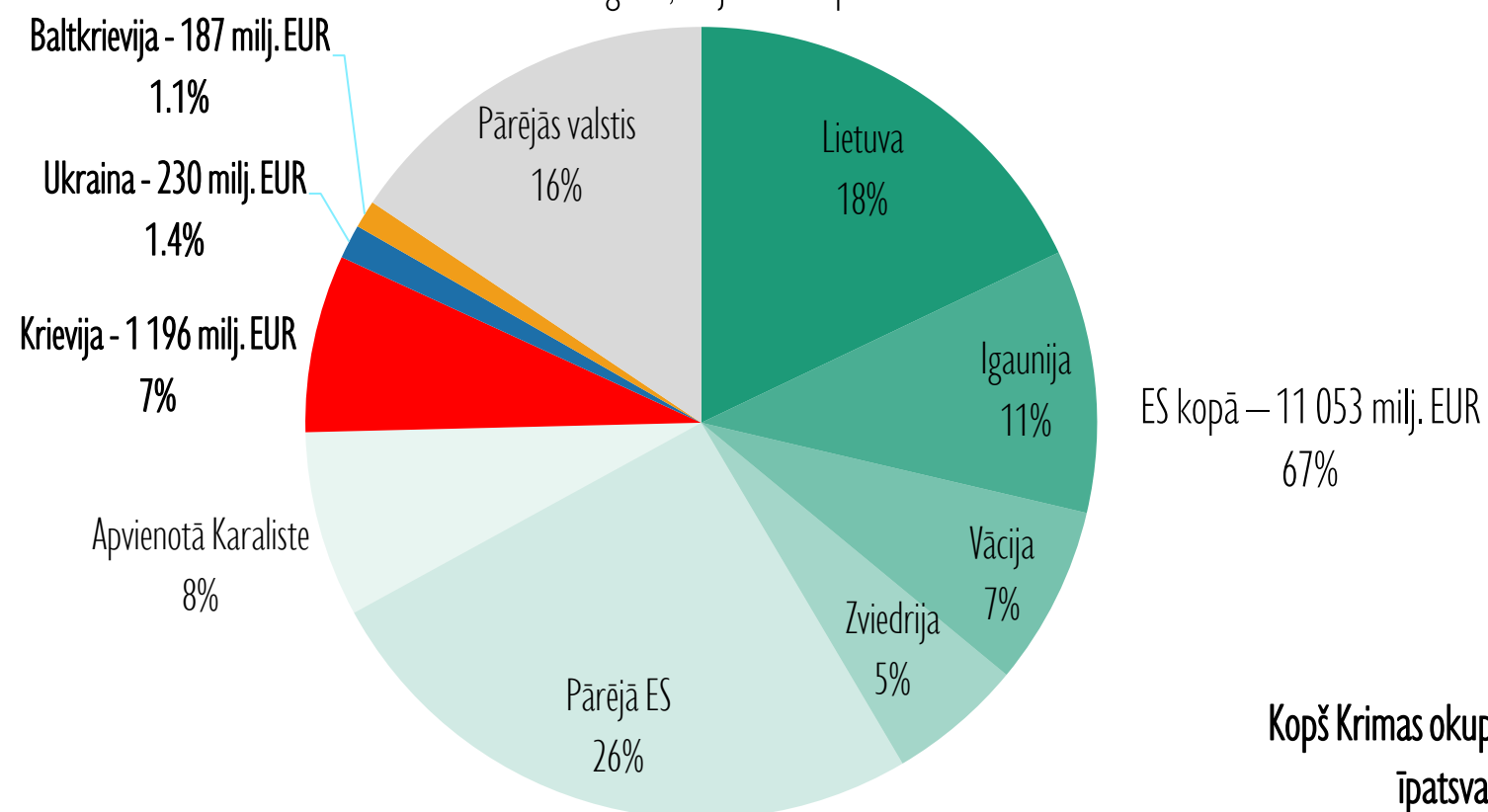

Ekonomikas ministrija

LATVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZNIECĪBA – GALVENAIS TIRDZNIECĪBAS PARTNERIS IR ES VALSTIS

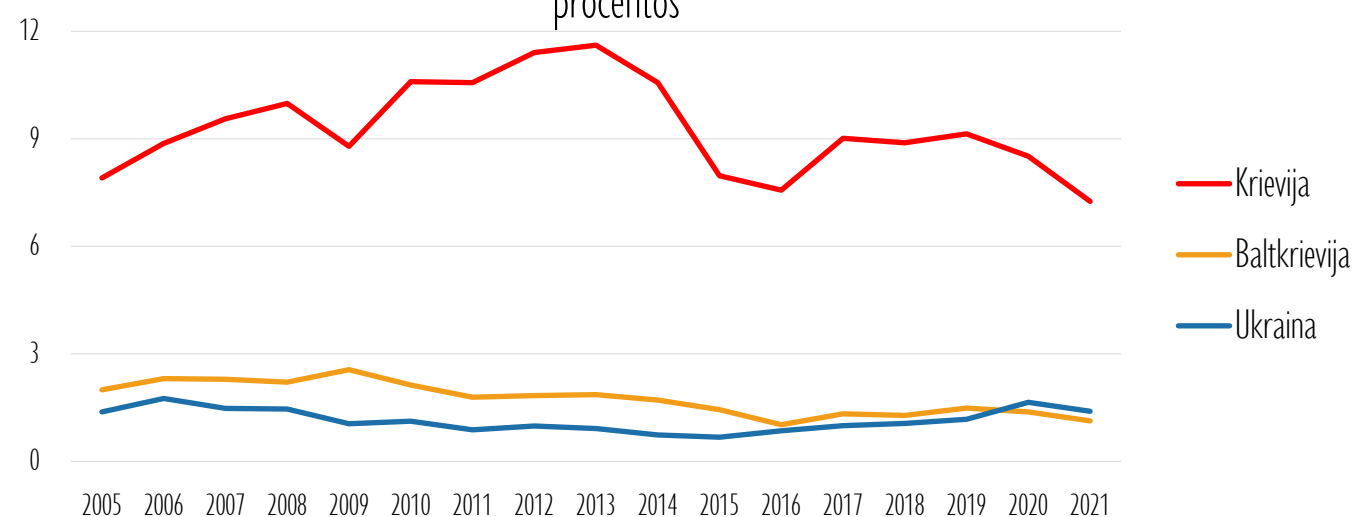
LATVIJAS EKSPORTA STRUKTŪRA

2021.gadā, milj. eiro un procentos

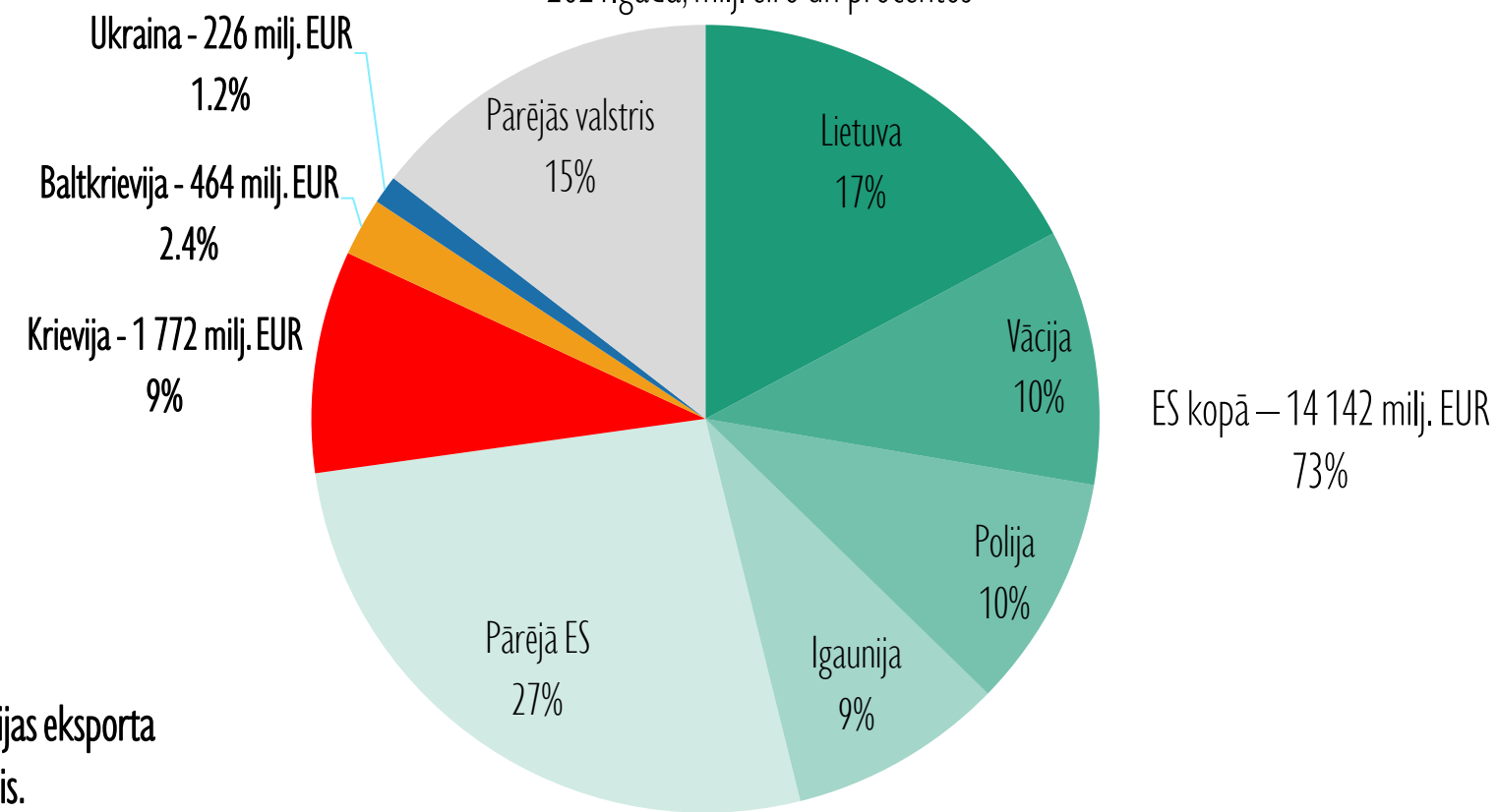
EKSPORTA STRUKTŪRAS DINAMIKA

procentos

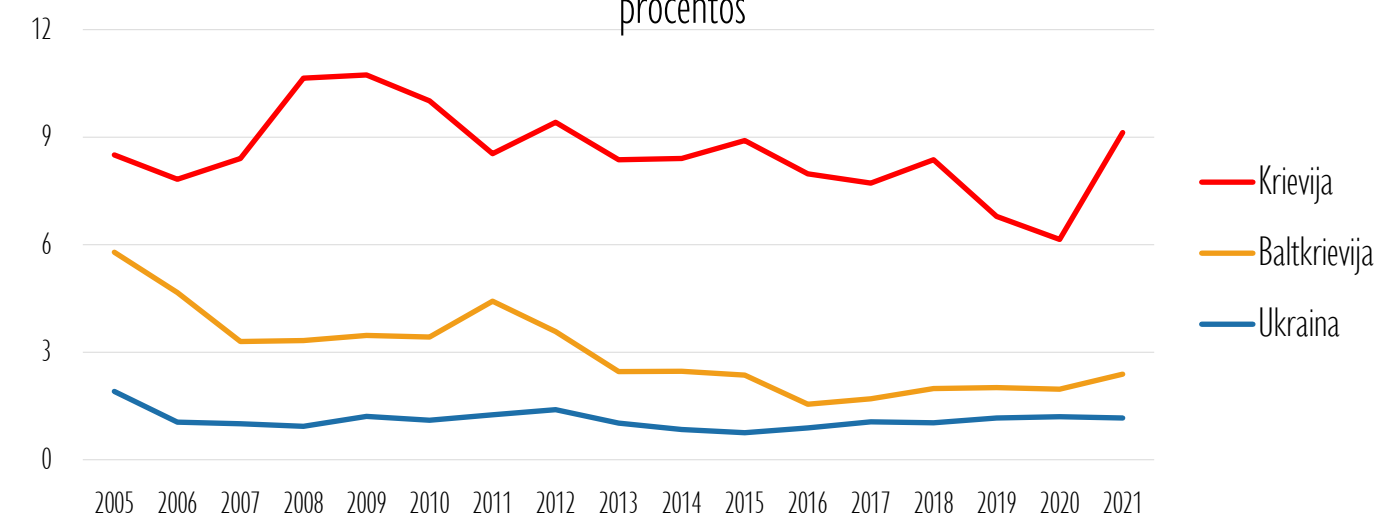
LATVIJAS IMPORTA STRUKTŪRA

2021.gadā, milj. eiro un procentos

IMPORTA STRUKTŪRAS DINAMIKA

procentos

Kopš Krimas okupācijas 2014.gadā Latvijas eksporta īpatsvars uz Krieviju nav audzis.

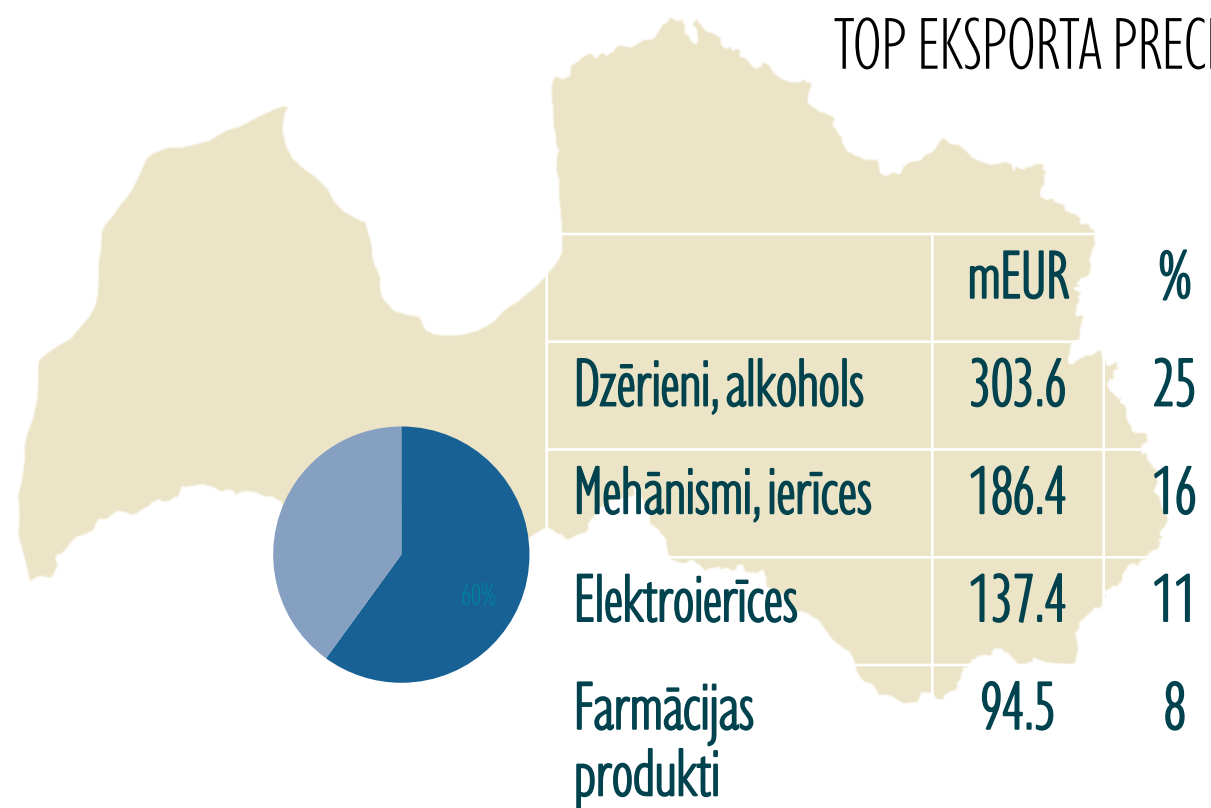
2021.gada importa īpatsvara kāpuma cēlonis — energoresursu cenu pieaugums Pasaulē.

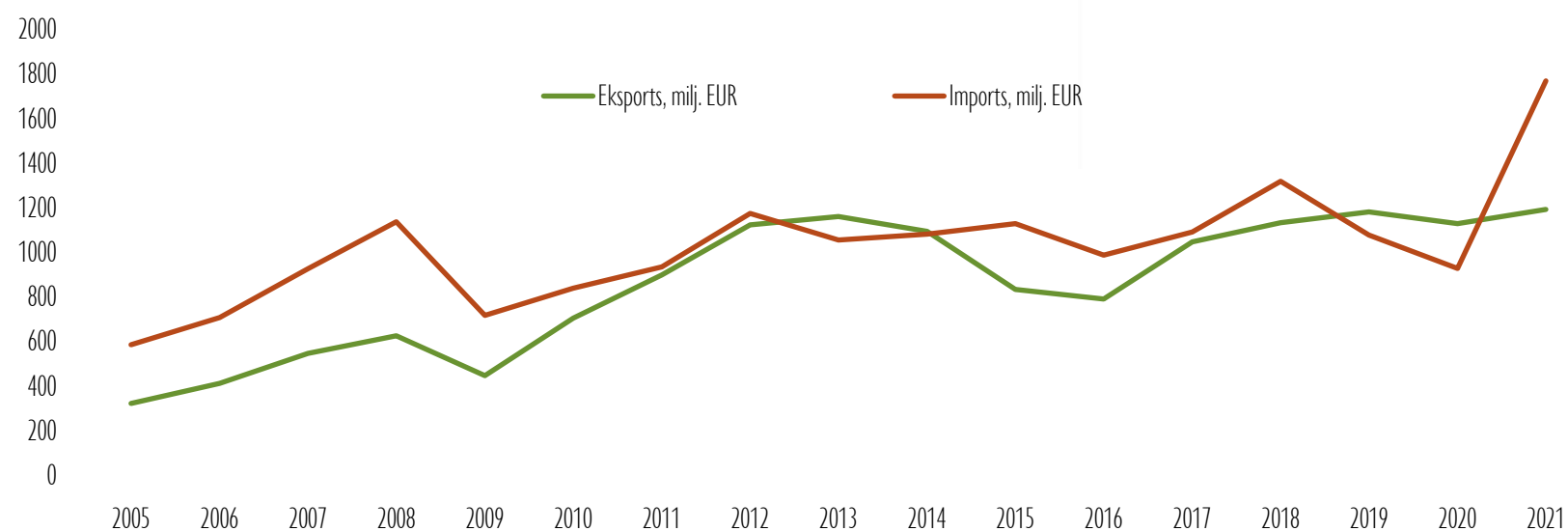
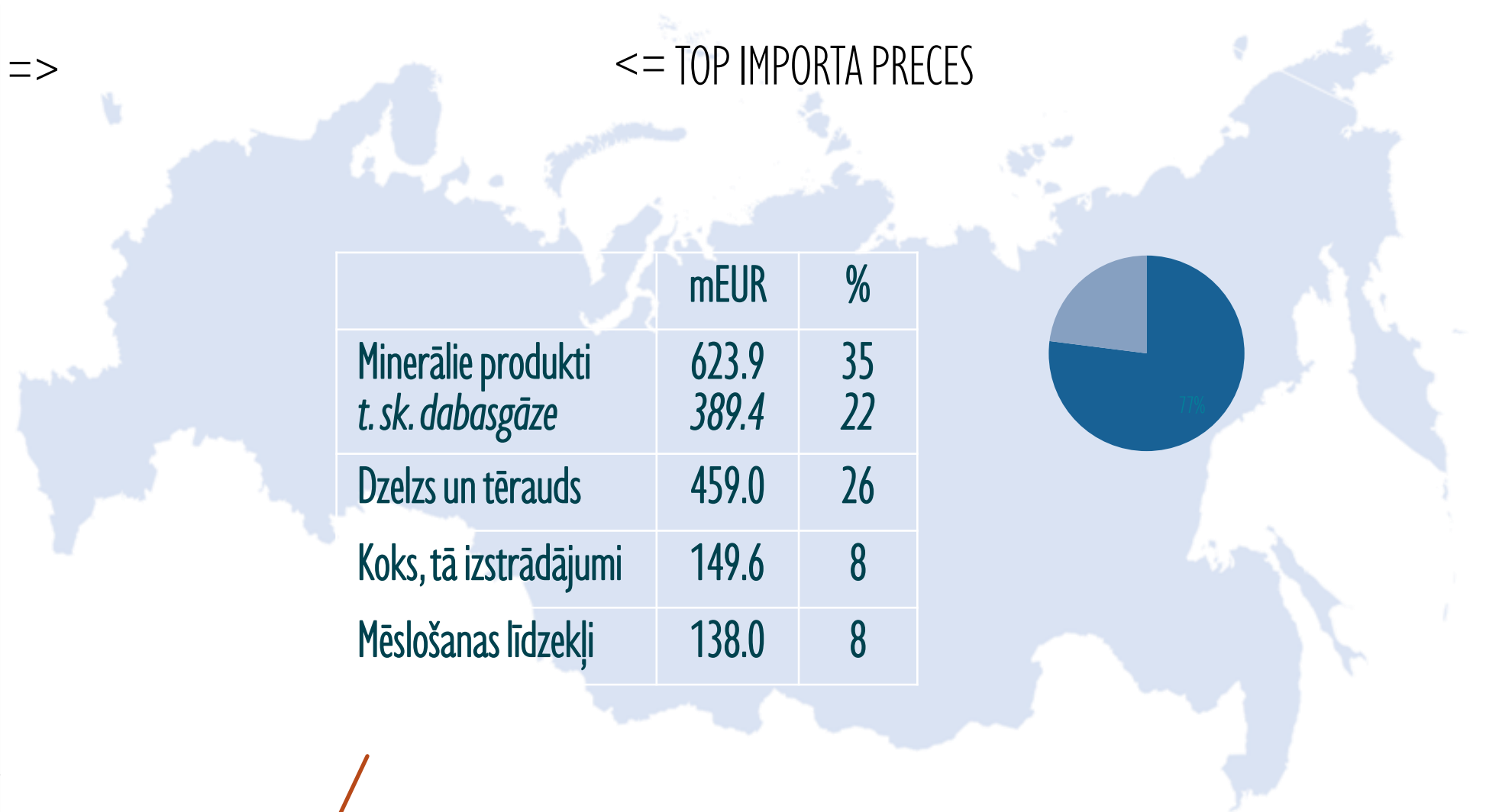
Ekonomikas ministrija

LATVIJAS-KRIEVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZNIECĪBA

TOP EKSPORTA PRECES =>

<= TOP IMPORTA PRECES

Lielākā preču grupa Latvijas eksportā ir alkoholiskie dzērieni, no tiem liela daļa ir Latvijā neražoti dzērieni, ko realizē vairumtirdzniecības uzņēmumi. Mehānismos un elektroierīcēs galvenās preces ir rūteri, elektromotori, ģeneratori, kondicionieri.

Importā no Krievijas dominē starppatēriņa preces. 22% no visa importa no Krievijas veido dabasgāze.

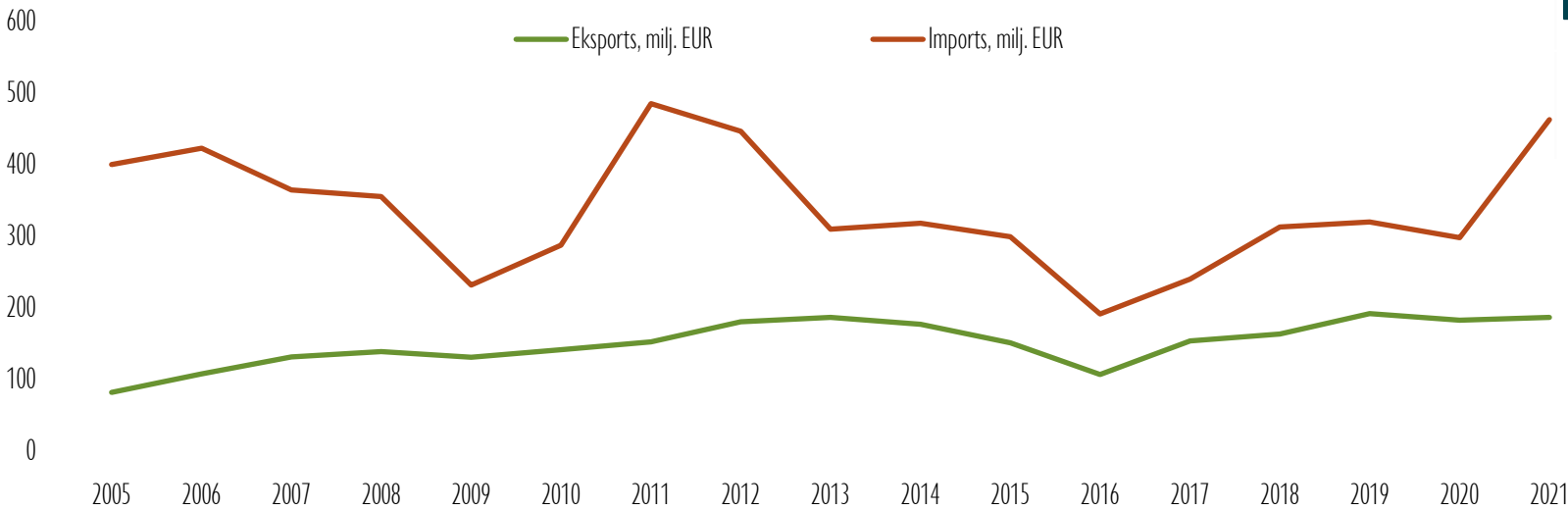
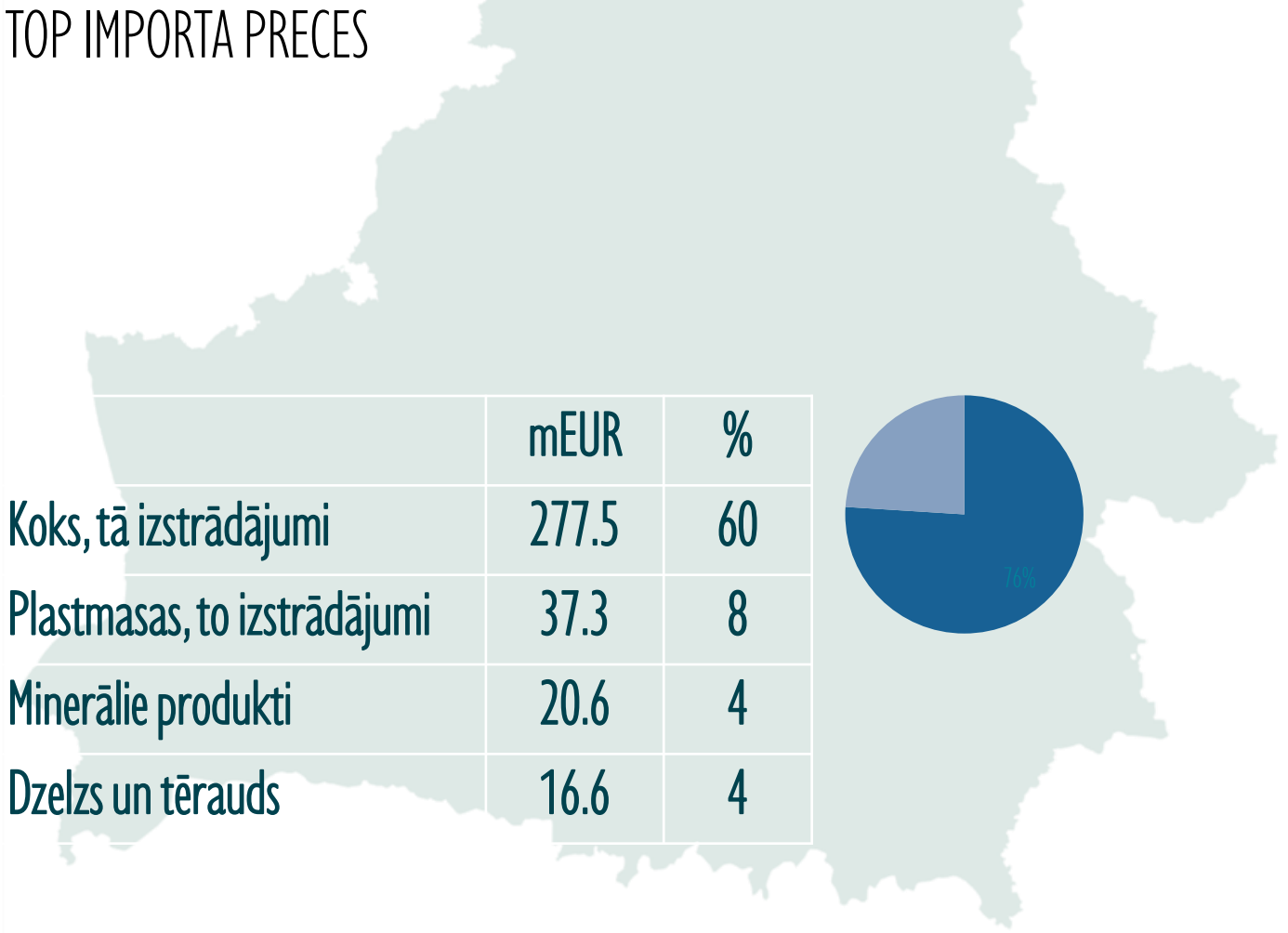
Ekonomikas ministrija

LATVIJAS-BALTKRIEVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZNIECĪBA

TOP EKSPORTA PRECES =>

<= TOP IMPORTA PRECES

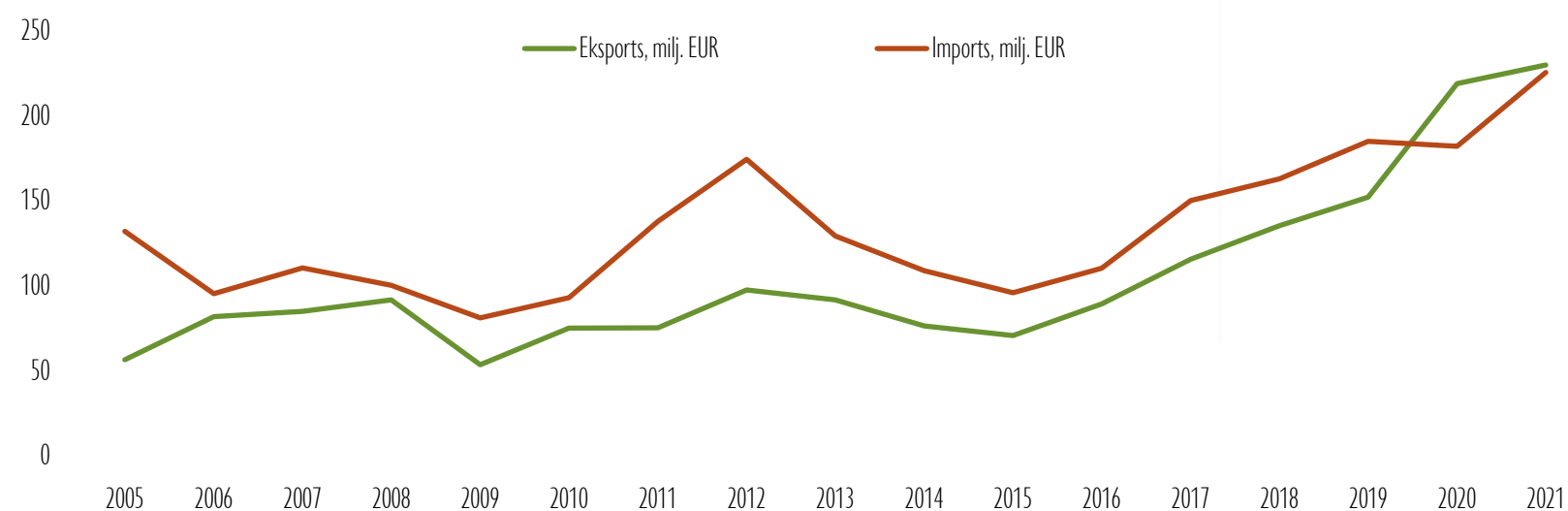
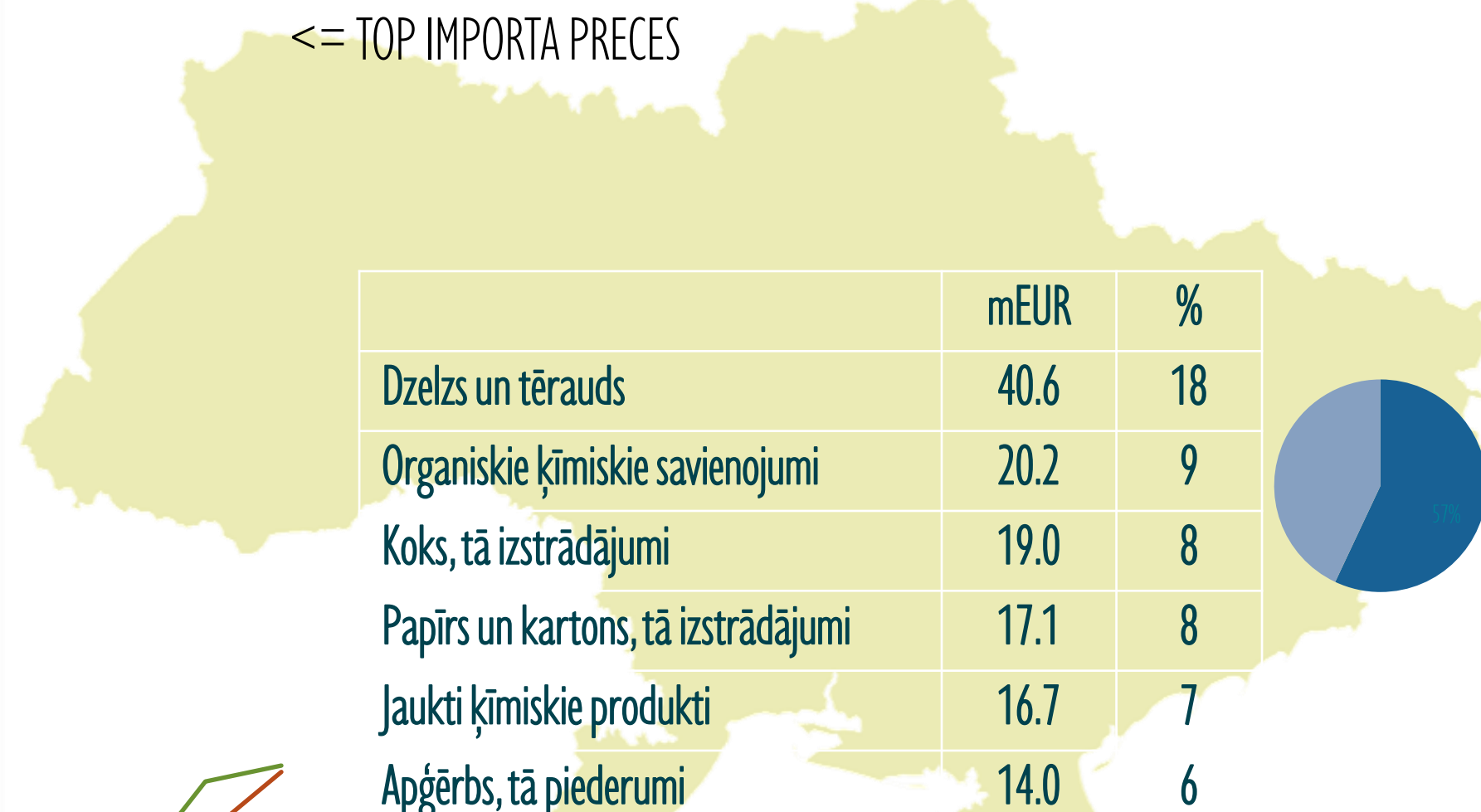
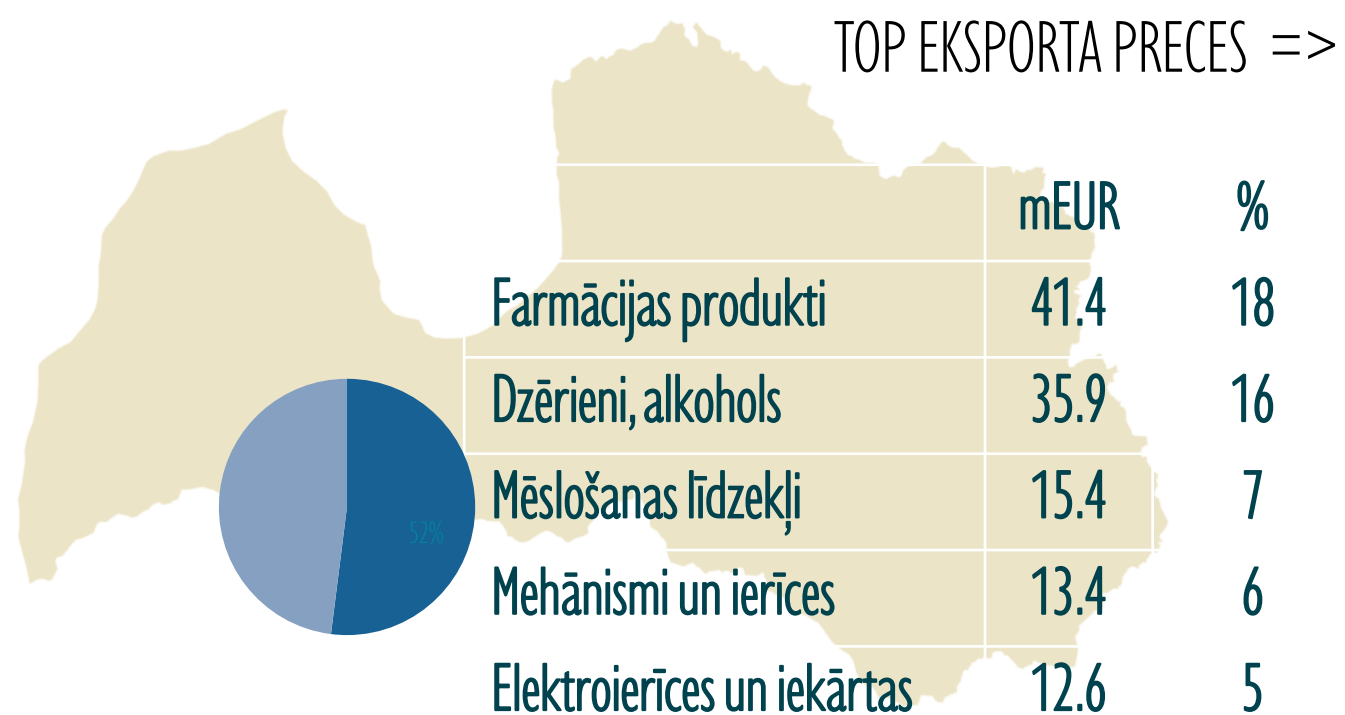
Eksports uz Baltkrieviju ir diversificēts, bet kopumā neliels. Galvenās preces — medikamenti, medicīnas aparātūra, polikarbonāti, lietoti apģērbi.

Importā no Baltkrievijas dominē koks — garumā sazāģēti vai šķeldoti egles un priedes kokmateriāli, granulas.

Ekonomikas ministrija

LATVIJAS-UKRAINAS ĀRĒJĀ TIRDZNIECĪBA

Kopš 2015.gada eksports uz Ukrainu audzis par 225%. Galvenās preces — medikamenti, alkohols, slāpekļa minerālmēsli, rūteri.

Imports no Ukrainas ir diversificēts, gandrīz 1/5 daļu veido metāli.

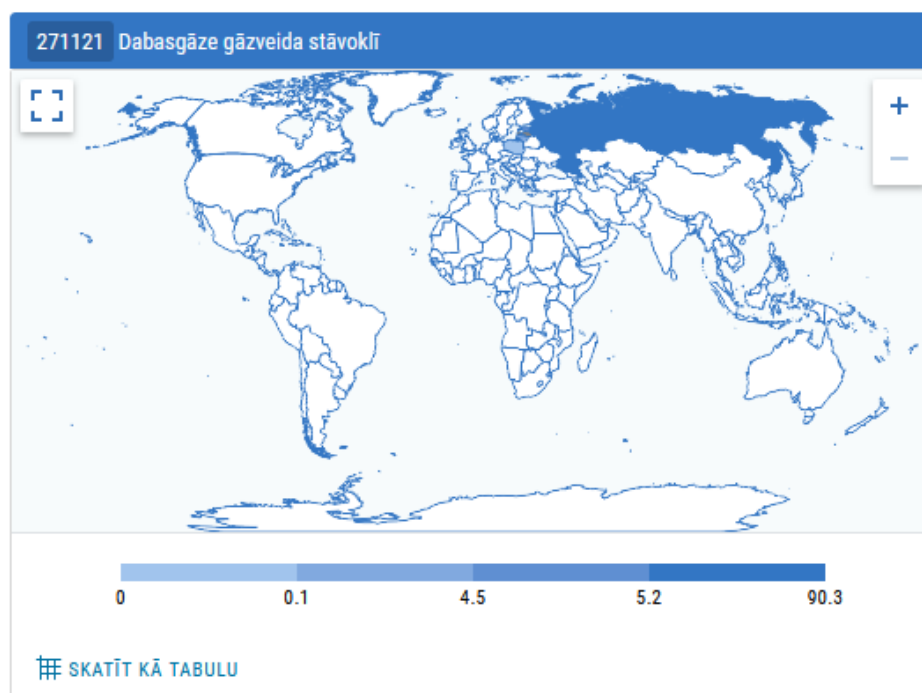
Ekonomikas ministrija

ENERĢĒTIKAS PRODUKTU IMPORTS

Lielākais degvielas imports no Lietuvas un Somijas. Elektroenerģijas eksporta un importa plūsmas nosaka esošie savienojumi

DABASGĀZE GĀZVEIDA STĀVOKLĪ

Imports pa valstīm 2021. gadā (%)

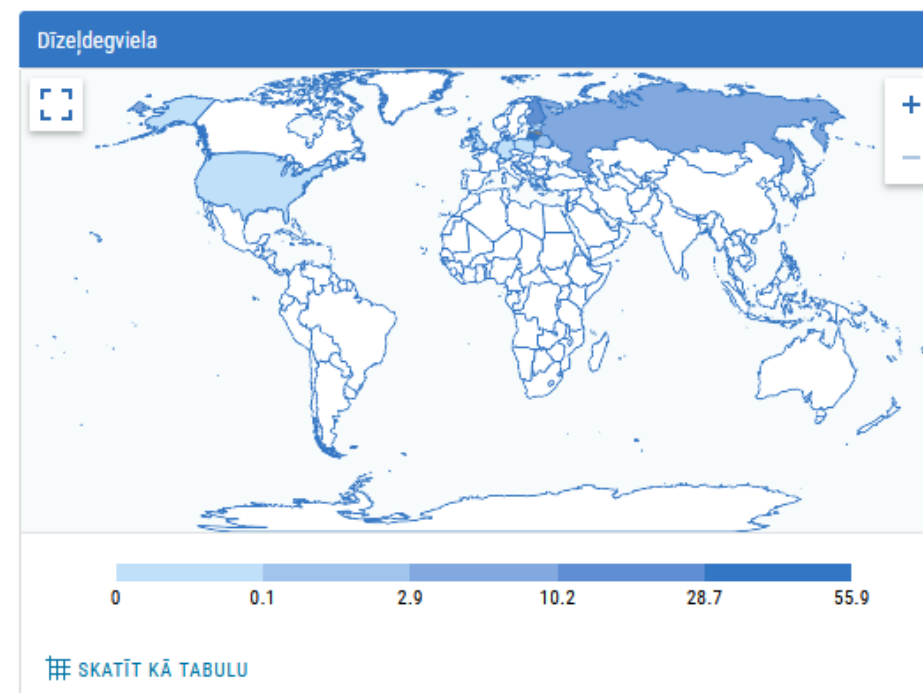

Nozīmīgākie partneri importā 2021. gadā

271121 Dabasgāze gāzveida stāvoklī	
Valsts	Eiro
1. Krievija	389 431 357
2. Igaunija	22 412 200
3. Lietuva	19 474 520
4. Polija	74 838

DĪZELDEGVIELA

Imports pa valstīm 2021. gadā (%)

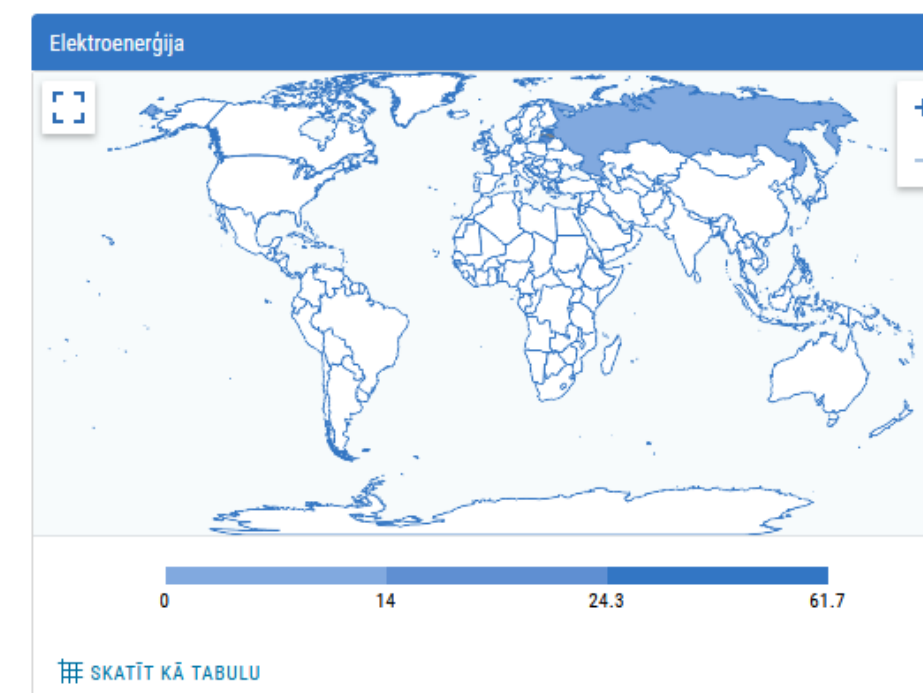

Nozīmīgākie partneri importā 2021. gadā

Dīzeldegviela	
Valsts	Eiro
1. Lietuva	339 733 890
2. Somija	174 229 484
3. Krievija	62 080 065
4. Baltkrievija	17 870 506
5. Nīderlande	9 304 423

ELEKTROENERĢIJA

Imports pa valstīm 2021. gadā (%)

Nozīmīgākie partneri importā 2021. gadā

Elektroenerģija	
Valsts	Eiro
1. Igaunija	266 186 558
2. Lietuva	104 695 977
3. Krievija	60 442 571

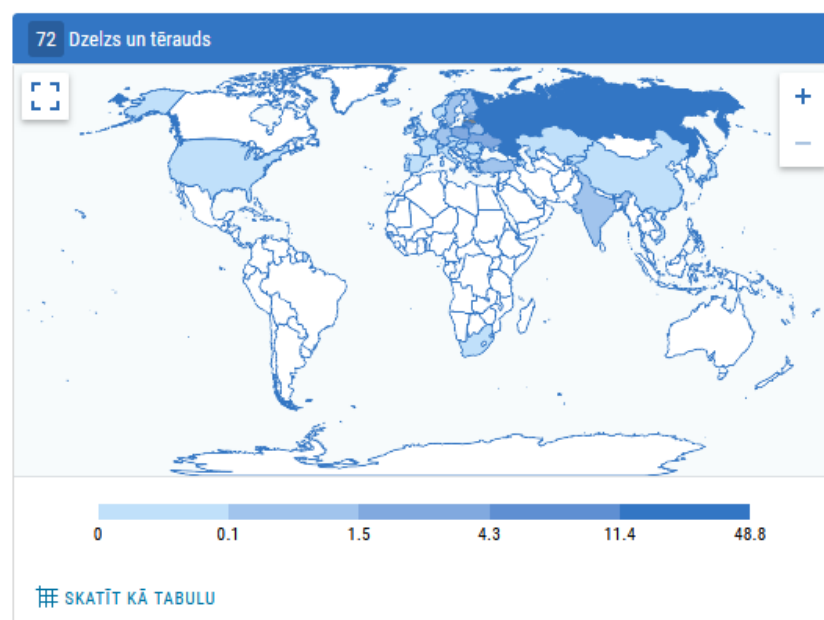
Ekonomikas ministrija

IZEJMATERIĀLU IMPORTS

Lielākas izaicinājums ir metāla izstrādājumi un mēslošanas līdzekļi, jāmeklē jauni piegāžu tirgi. Kokmateriālu tirgus ir vairāk diversificēts

DZELZS UN TĒRAUDS

Imports pa valstīm 2021. gadā (%)

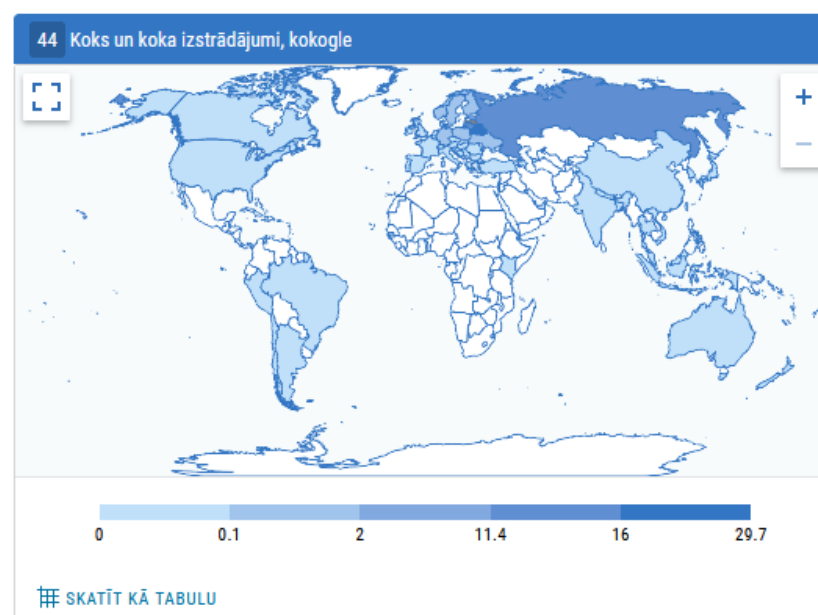

Nozīmīgākie partneri importā 2021. gadā

Valsts	Eiro
1. Krievija	459 013 302
2. Lietuva	106 842 465
3. Igaunija	64 793 455
4. Polija	46 654 291
5. Dānija	44 238 532
6. Ukraina	40 650 338
7. Zviedrija	26 817 497
8. Somija	25 201 550
9. Beļģija	23 395 378
10. Baltkrievija	16 578 331

KOKS, TĀ IZSTRĀDĀJUMI

Imports pa valstīm 2021. gadā (%)

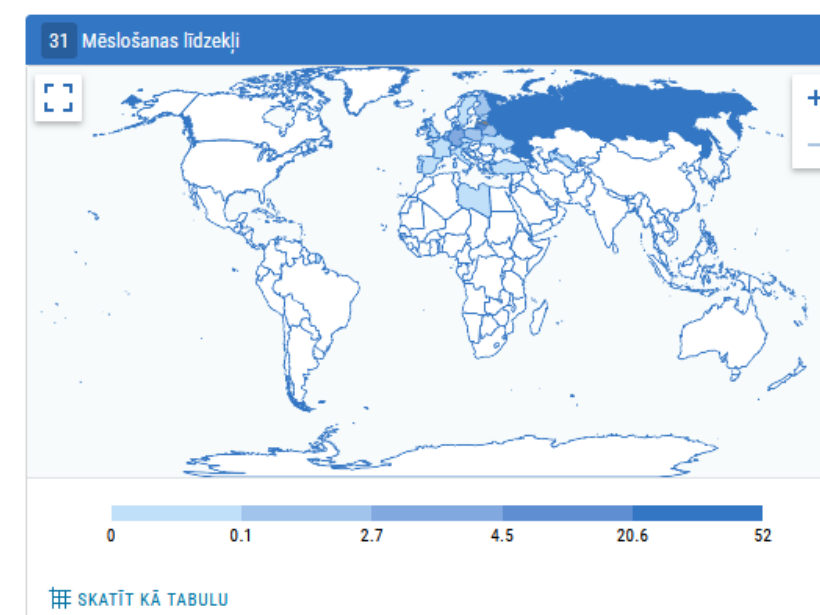

Nozīmīgākie partneri importā 2021. gadā

Valsts	Eiro
1. Baltkrievija	277 476 033
2. Lietuva	180 284 936
3. Krievija	149 559 269
4. Igaunija	106 229 615
5. Polija	41 121 688
6. Norvēģija	40 427 845
7. Somija	36 505 218
8. Vācija	22 915 269
9. Zviedrija	21 506 418
10. Ukraina	19 043 353

MĒSLOŠANAS LĪDZEKĻI

Imports pa valstīm 2021. gadā (%)

Nozīmīgākie partneri importā 2021. gadā

Valsts	Eiro
1. Krievija	137 988 786
2. Lietuva	54 759 918
3. Beļģija	14 139 557
4. Vācija	12 059 014
5. Nīderlande	8 722 285
6. Polija	8 608 469
7. Somija	8 503 212
8. Baltkrievija	7 273 826
9. Spānija	3 759 445
10. Uzbekistāna	2 716 320

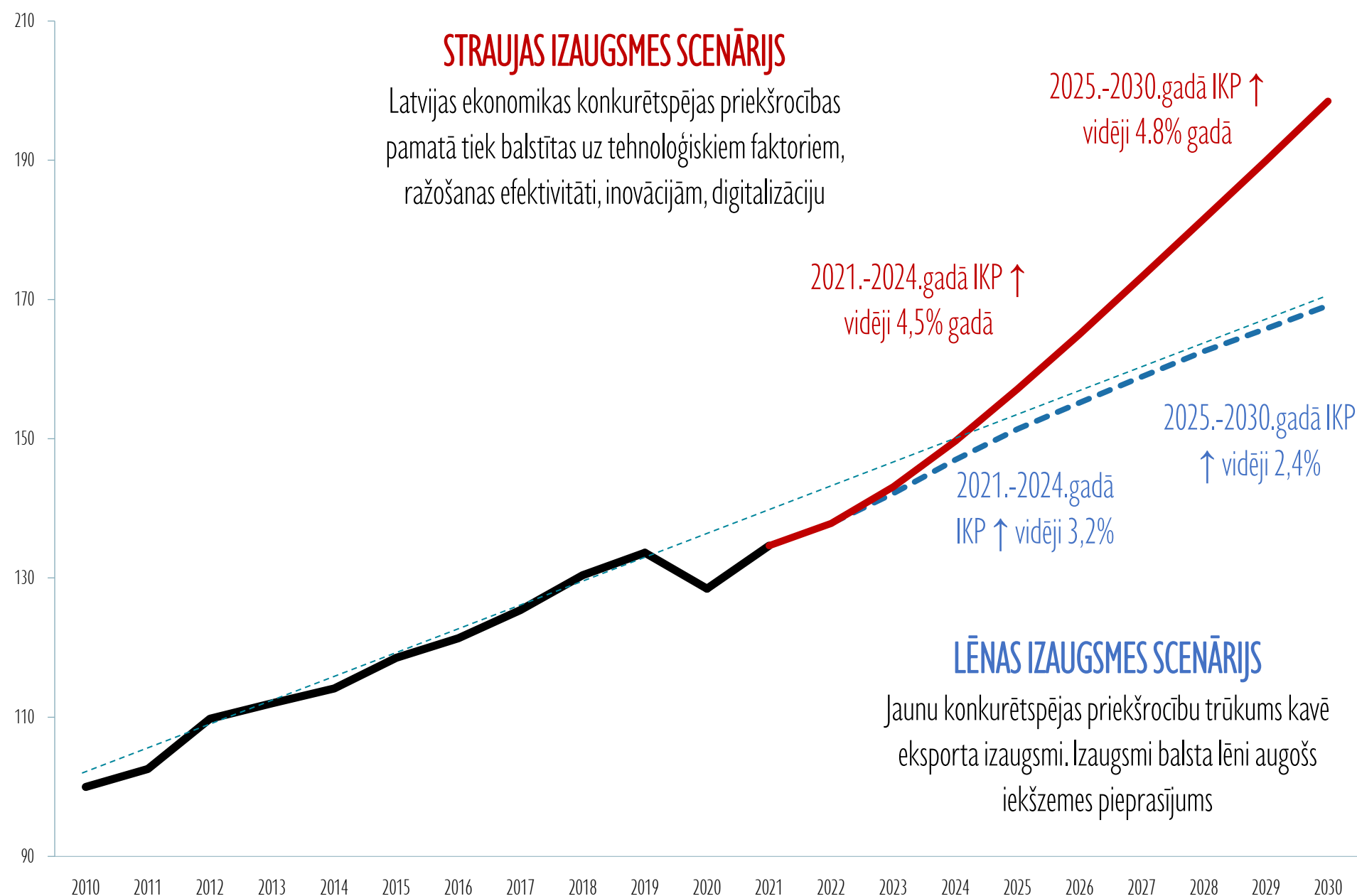

Ekonomikas ministrija

Vai ir iespējams panākt straujāku ekonomikas atkopšanos un stabilu izaugsmi vidējā termiņā?

IKP

Salīdzināmās cenās, 2011.gads = 100

COVID-19
RADĪTO
PĀRMAIŅU
IZMANTOŠANA,
EFEKTĪVS
FINANSĒJUMA
IEGULDĪJUMS

INOVĀCIJA UN
DIGITALIZĀCIJA
– GLOBĀLO
TRENDU
IZMANTOŠANA

ES
INICIATĪVAS –
ZAĻAIS KURSS,
APRITES
EKONOMIKA
UTT.

Īstermiņā – saglabāt ekonomikas potenciālu, izmantot jaunās iespējas

Vidējā un ilgtermiņā – transformācija uz zināšanu ietilpīgu un zaļu ekonomiku

Ekonomikas ministrija

NACIONĀLĀ INDUSTRIĀLĀ POLITIKA 2021.-2027.G.

MĒRĶI

- Palielināt eksporta apjomu līdz 22 miljardiem EUR 2023.gadā un līdz 27 miljardiem EUR 2027.gadā ikgadējā eksportā.
- Palielināt izdevumu apjomu pētniecības un attīstības darbībām līdz 300 miljoniem EUR 2023.gadā, 2027.gadā sasniedzot līdz 600 miljonus EUR gadā.

RĪCĪBAS VIRZIENI

CILVĒKKAPITĀ LS

Konkurētspējīgai
un ilgtspējīgai
ekonomikas
izaugsmei
atbilstošs
darbaspēks.

INOVĀCIJAS

Inovācijas
kapacitātes
pieaugums.

BIZNESA VIDE EKSPORTSPĒJAI

Uzņēmumu
eksportspējas
pieaugums.
Uzņēmējdarbības
vides konkurētspējas
celšana.

FINANŠU PIEEJAMĪBA

Kapitāla tirgus
attīstība Latvijā.

INFRASTRUKTŪR A

Uzņēmumu
produktivitātes
pieaugums caur
investīcijām
ražošanas
infrastrukturā.

Latvijas viedās specializācijas jomas

Viedie materiāli un
fotonika

Zināšanu ietilpīga
bioekonomika

Biomedicīna,
medicīnas
tehnoloģijas un
biofarmācija

Viedā enerģētika
un mobilitāte

IKT

FINANSĒJUMA AVOTI

Valsts budžets

ES daudzgadu budžets (ESF)

Atvесеjošanas fonds (AF)

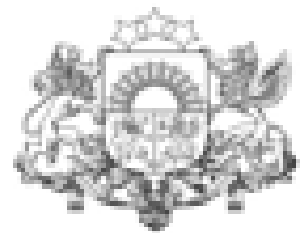
Ekonomikas ministrija

Atbalsts Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu un tā rezultātā piemēroto sankciju izraisīto **ekonomisko seku pārvarēšanai un tirgus pārorientācijai**

- ✓ **Tirgus pārorientācijas atbalsts**
- ✓ **Investīciju fonds**
- ✓ **Aizdevumi apgrozāmajiem līdzekļiem un investīcijām**
- ✓ **Aizdevumu garantijas**
- ✓ **Pašu kapitāla fonds**

**Kopā pieejamais
finansējums**

233,6 milj. euro

Ekonomikas ministrija

Atbalsts tirgus pārorientācijai

Granti

Kopējais finansējums
pieejams **38,7 euro**

Periods: līdz 31.02.2023.
Atbalsta saņēmēji: MVU

Granti: intensitāte 80%, bet ne vairāk kā 60 000 EUR gadā

Granta pasākumu organizēšanai: apmēri atkarībā no apmeklētāju skaita

Avansa maksājumi: 35% apmērā

Starpposma maksājumi

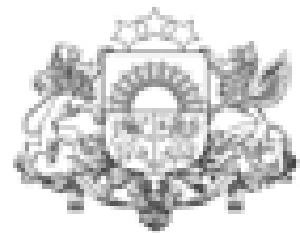
Atbalsta sniedzējs: LIAA

Statuss: pieejams šobrīd

Atbalsta veidi:

- ✓ Produktu vai pakalpojumu pielāgošanai ārvalstu tirgiem
- ✓ Preču zīmes vai produkta, vai pakalpojuma publicitātei ārvalstu medijos
- ✓ Internetveikalu, aplikāciju digitālo risinājumu un platformu izstrādei
- ✓ Aģentu pakalpojumu piesaistes izmaksas tirgus darbības pārorientācijai
- ✓ Starptautisku pasākumu organizēšanai
- ✓ Dalība nozaru asociācijās

Ekonomikas ministrija

Investīciju fonds

Aizdevums ar kapitāla atlaidi

Kopējais finansējums
100 000 000 euro

Periods: līdz 31.02.2023.

Atbalsta saņēmēji: vidējie un lielle uzņēmumi

Kapitāla atlaide - līdz 30 % no projekta attiecināmām izmaksām, bet ne vairāk kā 10 milj. euro, nepārsniedzot pieļaujamo atbalsta intensitāti

Sasniedzamie rezultāti uz 2029.gadu:

- 800 jaunradītas darba vietas
- ~ 300 milj. euro eksporta pieaugums
- ~ 25 milj. euro P&A izdevumi

Atbalsta sniedzējs: ALTUM

Statuss: pieejams šobrīd

Atbalstāmā projekta kritēriji:

- ✓ Projektā ieguldījumu apjoms vismaz 10 milj. euro
- ✓ Atbalstu piešķir eksportspējīgiem uzņēmumiem ar augstu eksporta potenciālu un prioritārajos investīciju sektoros (piemēram, zināšanu ietilpīga bioekonomika, biomedicīna, mobilitāte utml.)
- ✓ Ieguldījumi jaunos pamatlīdzekļos (ražošanas un tehnoloģiskajās iekārtās, datorprogrammēšanas iekārtās un palīgiekārtās) kā arī ēkās un būvēs

Ekonomikas ministrija

Atbalsts Ukrainas kara seku mazināšanai

Garantijas, aizdevumi

Kopējais finansējums 94 900 000 euro

Periods: līdz 31.02.2022.

Atbalsta saņēmēji: MVU un lielie uzņēmumi

Atbalsta veidi:

- Aizdevumi
- Aizdevumu garantijas
- Eksporta kredīta garantijas
- Pašu kapitāla fonds

Atbalsta sniedzējs: ALTUM

Statuss: pieejams šobrīd uz Covid-19 TF nosacījumiem
(šobrīd notiek Likumprojekta un MK Noteikumu saskaņošana)

Atbalsts: apgrozāmiem līdzekļiem un/vai ieguldījumiem

- ✓ Uzņēmumu darbības modeļa pielāgošana
- ✓ Eksportspējas uzlabošanai
- ✓ Procesu optimizēšana, tehnoloģiju pilnveidošana

Ekonomikas ministrija

1,6 mljrd. euro INVESTĪCIJAS TAUTSAIMNIECĪBĀ

**KLIMATS UN
ENERGOEFEKTIVITĀTE**

698,5 MEUR

**EKONOMIKAS
TRANSFORMĀCIJA
UN
PRODUKTIVITĀTE**

520,8 MEUR

**NEVIENLĪDZĪBAS
MAZINĀŠANA**

205,5 MEUR

**DIGITĀLĀ
TRANSFORMĀCIJA**

183,5 MEUR

Ekonomikas ministrija

ES Finansējums EM prioritātēm

DIGITĀLĀ TRANSFORMĀCIJA

183,5
M EUR

- 50,1** M EUR Finanšu instrumenti digitalizācijai
- 40** M EUR Atbalsts procesu digitalizācijai
- 45,4** M EUR Jaunu produktu un pakalpojumu izstrāde
- 30** M EUR Digitālo prasmju attīstība
- 18** M EUR EDIC un reģionālo centru izveide

PRODUKTIVITĀTE

520,8
M EUR

- 101,2** M EUR Atbalsts MVK uzņēmējdarbības attīstībai (inkubācija, eksports, komercializācija)
- 205,2** M EUR Atbalsts P&A jaunu produktu, tehnoloģiju un pakalpojumu izstrādē
- 214,4** M EUR Finanšu instrumenti P&A un MVK attīstībai

NEVIENLĪDZĪBAS MAZINĀŠANA

205,5
M EUR

- 42,9** M EUR Zemu īres mājokļu pieejamība
- 21,7** M EUR Vides pieejamība
- 60,9** M EUR Sociālo mājokļu pieejamība
- 80** M EUR Industriālie parki

KLIMATS UN ENERGOEFEKTIVITĀTE

698,5
M EUR

- 80,6** M EUR Uzņēmējdarbības energoefektivitāte
- 348,7** M EUR Valsts ēku un daudzdzīvokļu māju energoefektivitāte
- 80** M EUR Pārvades / sadales tīklu modernizācija
- 56,5** M EUR Siltumapgāde / aukstumapgāde
- 21,7** M EUR Biometāna ražošanas veicināšana
- 111** M EUR AER uzņēmējdarbībā un ražošanā